

Zadání pro seminář „Mezinárodní právo veřejné II – zvláštní část“ Akademický rok 2006-2007

Situace:

Ruská pohraniční hlídka zastřelila japonského rybáře ve vodách blízko ostrova Kaigara (součást Kurilských ostrovů) při severním pobřeží Japonska. Ruští pohraničníci začali podle ruského velvyslanectví v Tokiu střílet na japonskou rybářskou loď se čtyřmi členy posádky, když ignorovala několik výzev k zastavení. Pro lov v těchto vodách potřebují rybáři zvláštní povolení. Japonská rybolovná posádka takový souhlas neměla. A nadto ohrozila veřejný pořádek pobřežního moře Ruské federace. Krom toho se ruské orgány domnívaly, že se japonské plavidlo věnuje pašeráctví. Ruské úřady také připomenuly, že pohraniční lodě jednaly zcela přiměřeně situaci.

Japonské ministerstvo zahraničních věcí naopak tvrdí, že loď byla v japonském pobřežním moři, protože ostrov Kaigara (severně od ostrova Hokkaido) je nedílnou součástí japonského území. Japonské úřady kvalifikují jednání jako porušení mezinárodněprávních závazků, a proto požadují po Ruské federaci reparace za způsobené materiální a morální újmy.

Oba uvedené státy jsou smluvními stranami Úmluvy OSN o mořském právu z roku 1982 (dále jen „ÚMP82“).

Otázky:

- 1) Popište jednotlivá mořská pásma a uveďte, jaká práva v nich mohou pobřežní státy vykonávat.
- 2) Jaké jsou v ÚMP82 rozdíly mezi plavbou na volném moři a proplutím výlučného hospodářského pásma, pobřežního moře a vnitřních vod?
- 3) Jaká opatření vedoucí k omezení proplutí (průjezdu) mohou pobřežní státy v jednotlivých pásmech přijmout?
- 4) Jednalo Rusko v souladu s ÚMP82?
- 5) Co je podstatou sporu o Kurilské ostrovy?
- 6) Kdo vykonává jurisdikci nad ostrovem Kaigara?

Právní předpisy:

- 1) Úmluva o mořském právu (1982), In: POTOČNÝ, M., ONDŘEJ, J.: *Obecné mezinárodní právo v dokumentech*. 2.vydání, Praha, C.H. Beck, 2004, str. 95-109.

Povinná literatura:

- 1) MALENOVSKÝ, J., *Mezinárodní právo veřejné, jeho obecná část a poměr k vnitrostátnímu právu, zvláště k právu českému*, Brno, 2004.
- 2) POTOČNÝ, M., ONDŘEJ, J.: *Mezinárodní právo veřejné, Zvláštní část*, Praha, C.H. Beck, 2003.

Informace o Kurilských ostrovech naleznete např.:
http://en.wikipedia.org/wiki/Kuril_Island_conflict

